
Aan de orde zijn de **stemmingen** over het wetsvoorstel **Wijziging van de Wet sociale werkvoorziening in verband met een betere realisering van de met die wet beoogde doelen (30673)**.

(Zie vergadering van heden.)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring vooraf.

De heer **Elzinga** (SP): Voorzitter. Het is jammer dat de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid niet meer in persoon aanwezig is. Ik had hem graag willen danken voor zijn inspanning om mij en mijn fractie te overtuigen. Ik vind de uitwerking van deze wet ook na enige toezeggingen nog steeds erg bescheiden. Het was ook onze keuze niet geweest om deze wet nu, vóór een meer substantiële herwaardering van de WSW, in te voeren. Echter, de wet ligt er nu en omdat wij de staatssecretaris graag stimuleren, ons zo welwillend tegemoet te blijven treden, zullen wij voor het wetsvoorstel stemmen.

In stemming komt het wetsvoorstel.

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de jeugdzorg met betrekking tot jeugdzorg waarop aanspraak bestaat ingevolge de wet in gesloten setting (gesloten jeugdzorg) (30644)**.

De beraadslaging wordt hervat.

Minister **Rouvoet**: Voorzitter. Ik zal graag ingaan op de bijdragen vanuit de Kamer over dit wetsvoorstel. Ik wil uw Kamer allereerst bedanken voor de steun die is uitgesproken aan het uitgangspunt om jeugdigen met zeer ernstige gedragsproblemen te behandelen in de jeugdzorg en niet samen te plaatsen in een justitiële jeugdinrichting met jeugdigen die aangehouden of veroordeeld zijn voor een strafbaar feit. Mijn collega Hirsch Ballin en ikzelf zijn daar zeer verheugd over.

Door gesloten jeugdzorg te creëren, wordt aan de reeds bestaande jeugdzorg een vorm toegevoegd, waardoor een compleet aanbod van alle vormen van zorg ontstaat, van ambulante hulpverlening tot gesloten residentiële zorg, met als doel dat alle jeugdigen met hun problemen binnen de jeugdzorg geholpen kunnen worden.

Uw Kamer heeft aangegeven veel waarde te hechten aan waarborgen die het wetsvoorstel biedt aan individuele jeugdigen. Ik wil dat van harte onderschrijven en ik wil ook graag grondig ingaan op de vragen die door verschillende fracties zijn gesteld over de toepassing van beperkende maatregelen in het algemeen, en specifiek

de dwangbehandeling. Daarna zal ik ingaan op de verdere vragen die door de woordvoerders van verschillende fracties zijn gesteld.

Ik begin dus met de beperkende maatregelen en de toepassing van dwang en met name van dwangbehandelingen. Eigenlijk alle fracties hebben vragen gesteld over de toepassing van dwang. Die vragen spitsen zich toe op wie er tot de toepassing van dwang mag beslissen en dan in het bijzonder op de toepassing van een medische behandeling onder dwang. Ik vind het van belang om nog eens op een rij te zetten hoe het zit met de mogelijkheden van dwang tijdens een gesloten verblijf, en de waarborgen dat niet zomaar tot dwang kan worden overgegaan door een willekeurige hulpverlener.

Allereerst is er de bepaling dat van dwang alleen sprake kan zijn als de mogelijkheid daartoe is opgenomen in het individuele hulpverleningsplan. Dat plan is voor iedere jeugdige toegespitst op zijn zorgbehoefte en omvat alle hulp die de jeugdige, gezien zijn problematiek, nodig heeft. In het hulpverleningsplan zal moeten worden aangegeven welke maatregelen toegepast kunnen worden. Met de opneming van beperkende maatregelen in het hulpverleningsplan van een jeugdige moet een gedragswetenschapper instemmen. Dat biedt al de nodige waarborgen tegen onterechte en onjuiste dwang.

Een andere vraag is die naar de daadwerkelijke toepassing van de in het hulpverleningsplan, dus met toestemming van een gedragswetenschapper, opgenomen maatregelen in de situaties die zijn beschreven in het hulpverleningsplan, dus de toepassing van die maatregelen. De instellingen die gesloten jeugdzorg aanbieden, moeten een regeling vaststellen waarin wordt opgenomen wie een beslissing tot toepassing van een maatregel mag nemen en welke procedure daarvoor geldt.

Uitgangspunt daarbij is uiteraard dat het moet gaan om personeelsleden of functionarissen die bekwaam zijn om deze beslissing te kunnen nemen. Dat volgt rechtstreeks uit de eis dat verantwoorde zorg moet worden geboden. Die norm houdt niet alleen in dat bekwame personen moeten worden aangewezen, maar ook dat er goede procedures worden gehanteerd. Gedacht kan worden aan het verplicht raadplegen van een specifieke deskundige.

De inspectie zal bij de toetsing van de gesloten jeugdzorg bekijken of een instelling een dergelijke regeling heeft vastgesteld en of de inhoud van die regeling zodanig is dat uitvoering wordt gegeven aan het begrip verantwoorde zorg. Omdat ik het van groot belang vind dat de toepassing van maatregelen voldoet aan de wettelijke eisen en aan de daarnaast geldende eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en effectiviteit, heb ik mede ter uitvoering van de motie-Çörüz uit de Tweede Kamer, die tijdens de behandeling daar van dit wetsvoorstel is aangenomen, de inspectie verzocht, het waarborgen van de rechtspositie van de jeugdigen in de gesloten jeugdzorg nadrukkelijk te onderzoeken. Alle gesloten jeugdzorgaanbieders zullen binnen een jaar na hun start bezocht worden door de inspectie en op dit punt worden getoetst.

Mevrouw **Quik-Schuijt** (SP): Ik neem aan dat dit achteraf gebeurt, naar aanleiding van een jaarlijkse inspectie of iets anders? Op welk moment gaat de inspectie kijken naar de reglementen?